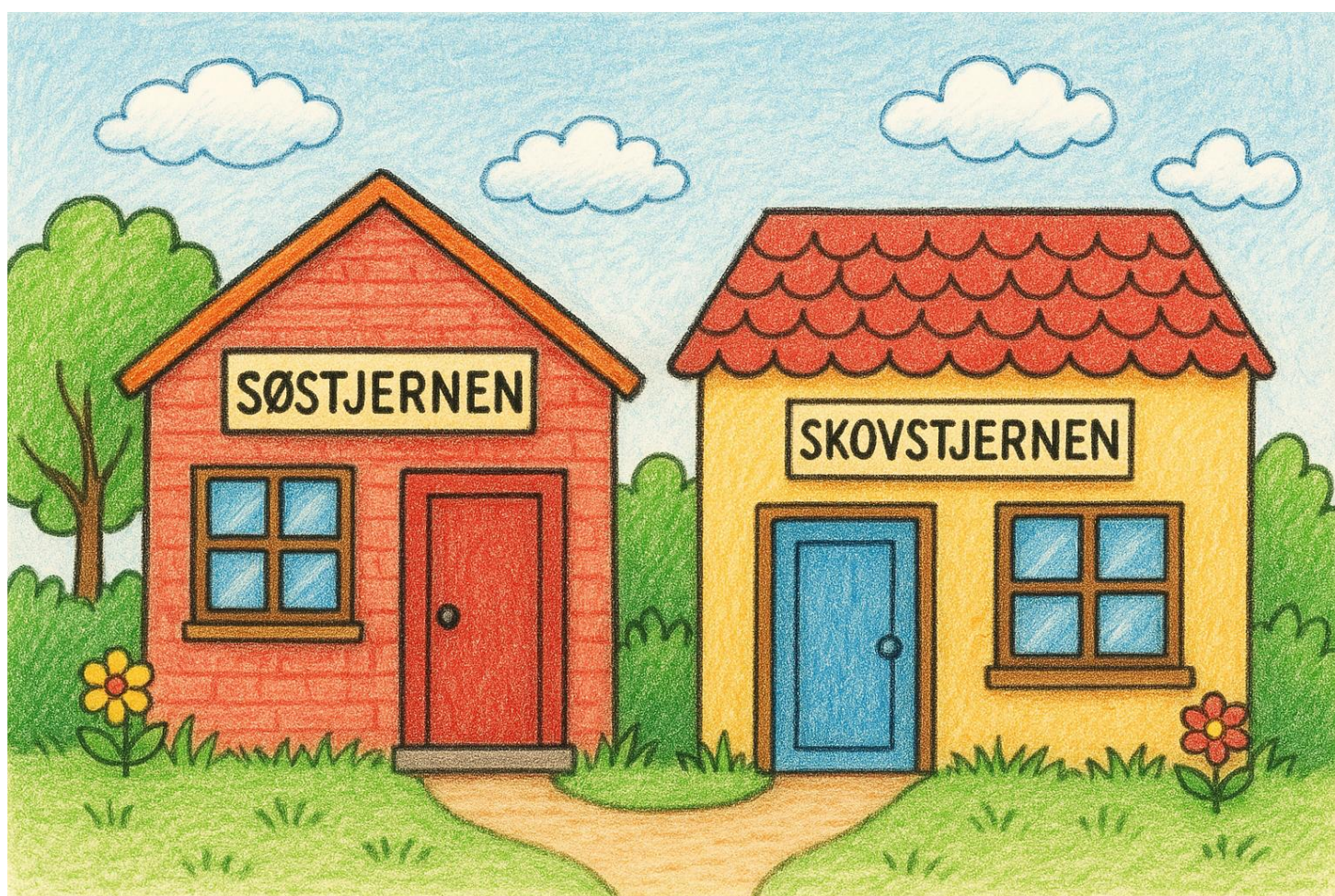
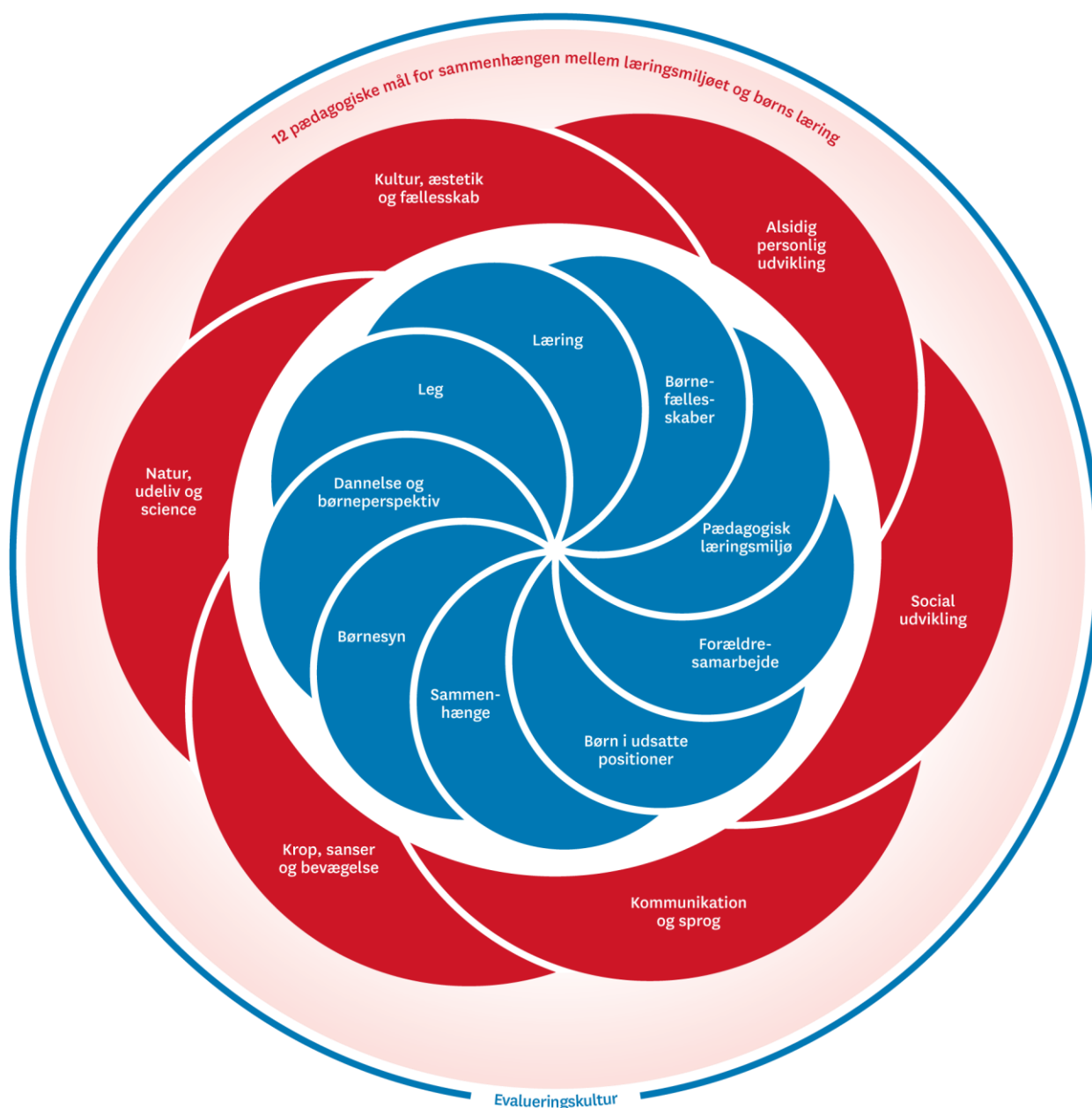

Pædagogisk læreplan for Rask Mølle Børneunivers 2026

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Rask Mølle Børneunivers ligger centralt i Rask Mølle by og består af to børnehuse, **Søstjernen og Skovstjernen**

Søstjernen er en integreret institution med både vuggestue og børnehave. Institutionen blev opført i 1997 og der kom tilbygning i 2008. Her ligger vi står vægt på at skabe sammenhæng og gode overgange for barnet gennem hele dets dagtilbudstid – og udnytte mulighederne, der ligger i at være en integreret institution.

Skovstjernen er en certificeret grøn institution under friluftsrådet *Grønne Spirer*. Certificeringen forpligter os ikke kun til grønne initiativer, men også til en pædagogisk praksis med fokus på natur, miljø og bæredygtighed.

I begge børnehuse vægter vi det tværgående samarbejde højt, særlig omkring de ældste børnehavebørn. Dette understøtter fællesskabende pædagogik og børnefællesskaber og det bidrager til gode overgange til eks. skolelivet.

Vi er i alt 26 engagerede medarbejdere samt en dagtilbudsleder, pædagogisk leder, køkkenpersonale og pædagogisk vejleder.

Vores kerneopgave og pædagogiske tilgang

I Rask Mølle Børneunivers arbejder vi målrettet med vores kerneopgave **at skabe trivsel, udvikling, læring og dannelse for børn i alderen 0-6 år.**

Vi er optaget af:

- Måden vi er sammen med børnene på
- Det vi er sammen med børnene om
- Og hvorfor vi gør som vi gør

Vores pædagogiske praksis tager afsæt i den **styrkede pædagogiske læreplan** og er samtidig inspireret af at arbejde ud fra et **fællesskabende pædagogisk børnesyn** og **Tea Thyrræs** tilgang til pædagogik.

Vi ser børn **som kompetente, nysgerrige og meningsskabende individer**, der har ret til at blive mødt med respekt og forståelse. Det betyder, at vi har et grundlæggende anerkendende og inkluderende børnesyn, hvor vi som voksne tager ansvar for at skabe trygge og udviklende fællesskaber.

Vi tror på, at nærværende og nysgerrige voksne skaber de bedste betingelser for, at børn udvikler sig og oplever sig selv som værdifulde deltagere i fællesskabet.

Pædagogisk grundlag

Vores kerneopgave i Rask Mølle Børneunivers er at skabe et **trygt, levende og rummeligt univers**, hvor børn trives, udvikler sig, lærer og dannes.

I vores univers mødes børnene af et **anerkendende, medinddragende og pædagogisk læringsmiljø**, hvor deres **nysgerrighed, mod, robusthed og relationelle kompetencer** får plads til at vokse.

Vi ser hvert barn som en del af et fælles univers – med sit eget lys, sin egen rytme og sine egne muligheder. Gennem nærværende relationer og legende læring understøtter vi, at børn bliver trygge, selvstændige og nysgerrige deltagere i fællesskabet.

De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Alle børn skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn og børneperspektiv:

- Alle børn har betydning og skal opleve at være **værdifulde**
- **Børns ressourcer** ses og der værnes om deres forskelligheder og ret til at udvikle sig forskelligt
- Gennem relationen understøttes alle børns **selvstændighed** og **initiativ**, og samtidig med skal de have den **nærvær** og **omsorg**, som de har brug for
- **Alle børn har en stemme**. Børn skal føle sig set og forstået, og at de har værdi i fællesskabet.

Dannelse og Læring

- Børn skal opleve sig som **aktive medskabere** af egen læring og udvikling
- Læring handler ikke alene om at tilegne sig faktuel viden, men også om forankringen af **værdier** og viden i barnets personlighed. Her arbejdes bl.a. med Tea Thyrre neuropsykologi og fællesskabende pædagogik.
- Børns læring foregår med kroppen og med sanser, såvel som i tanke og tale. **Børn lærer gennem sociale relationer og ved at undre sig, opleve nyt og afprøve.**
- Børnene skal opleve at være aktiv deltagende i et **demokrati**
- Børns grundlæggende **nysgerrighed og lyst til at lære** skal understøttes

Leg og børnefællesskaber

- **Børns leg** respekteres og anerkendes som en vigtig læringsform.
- Der skabes rammer, der understøtter børns spontane og selvorganiserede lege, og der er samtidig blik for at skabe **legefællesskaber**, hvor alle børn trives.
- Børn skal indgå i et **socialt fællesskab** sammen med andre børn og voksne, hvor relationen styrker og udvikler børnenes personlige, sociale og faglige kompetencer.
- Der er plads til det **enkelte barns** initiativ og deltagelse, men også til, at barnet kan begå sig i verden med **indlevelse** i og **forståelse** for andre.

Det betyder, at vi i vores dagtilbud arbejder med følgende:

Børnesyn og børneperspektiv:

Demokratisk dannelse starter tidlig i barndommen. Derfor ser vi i Rask Mølle Børneunivers det som en vigtig opgave at sikre børnene en oplevelse af medbestemmelse og selvstændighed, samt en begyndende forståelse for fællesskab og demokrati.

Vi vil have fokus på at gøre børnene til selvstændige individer, med den mening at de skal dannes til at blive selvstændige individer senere i livet.

Vi er også nysgerrige på de spor børnene viser os, så vi kan understøtte børnene i deres perspektiver.

I Hedensted kommune sætter vi tydeligt fokus på barnets stemme. Børnene skal opleve, at deres perspektiver har værdi, og at de har en reel indflydelse på deres hverdag. Det betyder, at vi aktivt inddrager dem i planlægningen, følger deres spor og giver dem erfaringer med demokrati i øjenhøjde.

I Rask Mølle Børneunivers betyder det bl.a.:

- At vi lytter til børnene i hverdagen.
- At vi giver plads til deres ønsker og ideer.
- At vi er nysgerrige i dialogen og relationen med børnene.
- At vi har øje for det enkelte barns udvikling.
- At vi arbejder ud fra barnets nærmeste udviklingszone.

Som et konkret redskab til dette anvender vi "Spørge Børge" i Hjernen & Hjertet. Spørge Børge er et digitalt spørgeskema med 11 spørgsmål, målrettet børn fra 4 år og op-efter. Formålet er at få indsigt i børnenes oplevelse af medinddragelse og medbestemmelse i hverdagen. Gennem

børnenes svar får vi en fornemmelse af, om de oplever, at de bliver lyttet til, inddraget i beslutninger, og at deres meninger og perspektiver har betydning. Resultaterne giver os et værdifuldt grundlag for at reflektere over og udvikle vores pædagogiske praksis, så børnene i endnu højere grad oplever at være aktive og betydningsfulde deltagere i fællesskabet.

Dannelse og læring:

Vores pædagogiske tilgang er inspireret af Tea Thyrres neuropsykologi, som giver os en dybere forståelse af børns hjerners udvikling og hvordan læring og dannelse bedst understøttes i de første leveår. Ved at have en legende tilgang til børns læring og udvikling, skaber vi et miljø, hvor børnene kan udforske, eksperimentere og lære gennem leg, samtidig med at de møder udfordringer, der styrker deres kognitive og sociale færdigheder.

Læring og dannelse i Rask Mølle Børneunivers foregår hele dagen, det er i den børneinitierede leg, voksen styret aktiviteter, overgange og i dagligdagens rutiner. Vi har fokus på at skabe læringsmiljøer der understøtter og udfordre det enkelte barns udvikling og kompetencer.

Vi arbejder ud fra de 6 lærerplanstemaer:

- Sprog og kommunikation
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab
- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling

I Rask Mølle Børneunivers betyder det bl.a.:

- At vi er nysgerrige i mødet med barnet.
- At personalet er bevidste om at være optaget, af barnets perspektiv.
- At vi understøtter barnets nysgerrighed og lyst til at lære.
- At vi har fokus på at understøtte børnenes dannelse ved at arbejde med høflighed, respekt og en anerkendende tone i hverdagen. F.eks. at man siger godmorgen, og hvordan man deltager i et måltid. Vi vil som voksne værre opmærksomme på at være de gode rollemodeller.
- At vi har fokus på at arbejde "bottom up", som betyder at man arbejder med regulering gennem kroppen og sanserne. Det handler om beroligelse, øjenkontakt, stemmeføring og nærvær.
- At vi som voksne mestre både at være "karavanefører" og "fyrtårn", så vi på den måde skaber det professionelle nærvær, hvor vi leder barnet(karavanefører), mens vi samtidig følelsesmæssigt rummer barnet (fyrtårn).

Leg og børnefællesskaber:

I Rask Mølle Børneunivers arbejder vi ud fra Tea Thyrres neuropsykologiske udviklingslege, hvor vi understøtter børnenes udvikling igennem leg som en integreret del af vores pædagogisk praksis.

Vi er beviste om at **legen spiller en afgørende rolle for barnets udvikling**, især for børn, der befinder sig på kanten af fællesskabet. Leg fungerer som et kraftfuldt redskab til at støtte sansemotorisk og følelsesmæssig udvikling.

Vi har fokus på at arbejde hen imod at være den professionelle "karavanefører" i legekulturen, hvor vi som voksne arbejder Bottom up, hvor vi guider legen via vores nervesystem og relationelle nærvær.

Vi arbejder med differentierede fællesskaber, hvor der er plads til børns forskellige behov, ressourcer og deltagelsesformer. Vores mål er, at alle børn oplever at høre til, blive anerkendt og have mulighed for at bidrage aktivt til fællesskabet.

I legen og fællesskaber afprøver børn egne og andres grænser. Børnene øver sig i spilleregler og socialt samvær.

I vores dagtilbud handler en legende tilgang ikke om at børn leger imens de voksne kigger på, men derimod hvor den voksne er en aktiv deltager i børnenes lege.

I Rask Mølle Børneunivers betyder det bl.a.:

- At vi aktivt bruger NPU lege (neuropsykologiske udviklingslege) i vores hverdag sammen med børnene.
- At vi skaber tid og rum til leg uden voksne og styret af børnene selv.
- At vi har fokus på at alle børn føler sig som en del af et fællesskab.
- At vi som voksne deltager aktiv i legen.
- At vi skaber læringsmiljøer, som er indbydende, tydelige og som understøtter børnenes fantasi i deres lege.
- Vi vægter børnefællesskaber højt og i Rask Mølle Børneunivers er vi optaget af at styrke fællesskaber mellem de to børnehuse ved eksempel at lave aktiviteter på tværs af huse og aldersgrupper.

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Læringsmiljø:

- Læringsmiljøerne skal tage højde for, at børns udvikling og læring sker i **mangfoldige processer** gennem en vekslen mellem børnenes egne igangsatte **lege**, **voksenstyrede** aktiviteter og hverdagens **rutiner**
- Læringsmiljøerne skal være **trygge** og **alsidige**, som fremmer en **eksperimenterende** tilgang, og som giver lyst og mod til at lære mere, men som også giver plads til at blive udfordret, famle og fejle
- Læringsmiljøerne skal tage udgangspunkt i **børnenes perspektiv**, hvor deres ideer, meninger og oplevelser inddrages, men hvor vi også varetager **børnenes interesser og tarv**.
- Der skal skabes **differentierede læringsmiljøer** – både de fysiske og de faglige rammer
- De voksnes adfærd og relation understøtter børnenes læreproces - uanset om det er leg, aktiviteter eller hverdagens rutiner. Det er **måden vi er sammen med børnene på** – som er afgørende.

Det betyder, at vi i vores dagtilbud arbejder med følgende:

De pædagogiske læringsmiljøer i Rask Mølle Børneunivers foregår hele dagen. Det tænkes ind i rutiner, overgange, planlagte aktiviteter, voksen styret aktiviteter og børneinitieret leg.

Vi er bevidste om at skabe læringsmiljøer, der tilgodeser børnefællesskabet, men også det enkelte barn.

I Rask Mølle Børneunivers betyder det bl.a.:

- At vi er opmærksomme på at tilrettelægge læringsmiljøer og aktiviteter så de rammer børnenes nærmeste udviklingszone.
- At vi vægter børnenes medbestemmelse, perspektiv og deltagelsesmuligheder i forhold til læringsmiljøet.
- At vi er deltagende og nærværende voksne der inspirerer og motiverer.
- At vi planlægger overordnet temaer i løbet af året, som er rammesættende for begge huse og dermed skaber en fælles opmærksomhed i det store fællesskab.
- At børnene er aktiv deltagende i rutinerne i løbet af dagen som f.eks. at dække bord, rydde op og hjælpe med klargøring af aktiviteter.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Samarbejdet mellem forældre og dagtilbud:

- Forældre er vigtige og afgørende personer for deres børns trivsel og udvikling. Derfor arbejdes der hele tiden på et godt og **forpligtende** samarbejde med forældrene, hvor der er **gensidig respekt** for hinanden.
- Barnets **forældre skal inddrages og involveres** i dagtilbuddets arbejde, og understøtte stimulerende hjemmelæringsmiljøer. Det sker gennem et samarbejde, der tager afsæt i den enkelte familie, hvor familiens ressourcer bringes i spil – og hvor forældre og dagtilbud i fællesskab drøfter hvordan barnets læring, udvikling og trivsel kan fremmes.
- **Fællesskab** understreger vigtigheden af, at vi har et **tæt samarbejde** med forældrene

Børns trivsel, læring og udvikling er et fælles ansvar og sammen skabes de bedste rammer for børn. Fordi **forældre gør en forskel.**

Det betyder, at vi i vores dagtilbud arbejder med følgende:

Forældre er vigtige og afgørende personer for deres børns trivsel og udvikling. Derfor arbejdes der hele tiden på et godt og forpligtende samarbejde med forældrene, hvor der er gensidig respekt for hinanden.

Børns trivsel, læring og udvikling er et fælles ansvar og sammen skabes de bedste rammer for børn. **Fordi forældre gør en forskel.**

Vores forældrebestyrelsesarbejde handler først og fremmest om at bidrage til den overordnede retning i Rask Mølle Børneunivers og at sikre et godt samarbejde mellem forældre, ledelse og kommune.

I Rask Mølle Børneunivers betyder det bl.a.:

- At vi forsøger at give forældrene et lille indblik i vores hverdag og pædagogisk praksis med børnene. Dette gør vi via vores nyhedsbreve, som stuerne sender ud hver fredag og via billeder fra deres børns hverdag.
- At vi holder et årligt forældremøde i april.
- At vi udarbejder et årshjul, der giver et overblik over det kommende års arrangementer, møder og traditioner.
- Tilbud om opstarts samtaler og forældresamtaler. (Løbende samtaler efter behov).
- Forældrene modtager et velkomstbrev ved start i institutionen, hvor der er rammer og forventninger for samarbejdet.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Det betyder, at vi i vores dagtilbud arbejder med følgende:

At være barn i en udsat position kan skyldes mange omstændigheder. Det kan være over en længere periode eller på et bestemt tidspunkt af dagen. F.eks. skilsmisse, at blive storebror eller dårlig søvn kan udløse at et barn er i en udsat position.

Forældresamarbejdet med børn i udsatte positioner er særligt vigtigt. Det er afgørende, at det pædagogiske personale og forældrene er i dialog om barnet og sammen hjælper barnet til trivsel. Andre faggrupper kan her være betydningsfulde at have med i samarbejdet.

I Rask Mølle Børneunivers betyder det bl.a.:

- At vi er opmærksomme på at se bag om adfærden og hvad barnet mangler erfaring i og med.
- Vi har en ressource pædagog tilknyttet institutionen fra TCLT, som tilbyder sparring og guidning til personale og børn, med særligt fokus på læringsmiljøerne omkring børnene. Hun har hendes gang i husene flere gange i ugen.
- Der bliver afholdt refleksionsforum ca. en gang i måneden, hvor TCLT (Tværfagligt Center for Læring og Trivsel) deltager. TCLT består af ressource pædagog, familiekonsulent, psykolog, logopæd. og fysioterapeut.
- Vi har en pædagogisk vejleder ansat, som har sin daglige gang i begge huse. Hendes opgave er at støtte og vejlede børn og voksne i hverdagen. Formålet med indsatsen er at skabe forebyggende og inkluderende tiltag, som på sigt skal have en positiv effekt – både på kort og lang bane. På kort sigt handler det om at kunne yde tidlig indsats og støtte, når behovet opstår f.eks. i forbindelse med overgange, motorik, sprog, fællesskab og relationer.
- At alle børn har ret til en "Alfred". Med det menes der at alle børn har ret til en tryk voksen som f.eks. som Emil fra Lønneberg har i hans Alfred.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

Alle børn har brug for at der skabes **sammenhæng** i forbindelse med overgange. Dagtilbud arbejder sammen med skolen om at **forbinde de to arenaer** i brobygningen. Målet er, at børnene får et **godt kendskab** til skolen og SFO'en – både de fysiske rammer, personale og børn. Det betyder at personalet, i både dagtilbud og skole, har fokus på at **skabe sammenhæng mellem kultur og indhold** de to steder. Men også at sikre, at det kendskab og den viden, der allerede er omkring barnet, bruges i barnets videre færd.

Dagtilbuddet støtter og styrker børnenes sociale, personlige og faglige færdigheder.

Det betyder, at vi i vores dagtilbud arbejder med følgende:

I det sidste år i børnehaven samles de ældste børn i hvert hus. Dette gør vi fordi, vi gerne vil kunne tilrettelægge læringsmiljøer, der er målrettet arbejdet mod børnenes overgang til skolen.

Ældste grupperne samles på tværs af husene og holder stjerne dage. Dette er for at styrke og skabe nye relationer frem mod brobygning start.

Ældste grupperne besøger løbende skolen og leger på legepladsen eller låner lokaler på skolen, for at børnene bliver trygge ved de nye omgivelser sammen med trygge voksne.

Det sidste år i børnehaven har vi stor fokus på legen og at skabe nogle værdifulde relationer og fællesskaber, som de kan bygge videre på i brobygning.

Vi arbejder med den gode overlevering fra børnehaven til skole. Derfor afholdes der løbende samarbejds møder, hvor børnene bliver overleveret mundtlig fra børnehaven til skolen. Udover det inviterer skolen forældrene til brobygningsmøde og 0.klasse møde, her får de informationer om hvad det vil sige når man skal til at starte i skolen.

I Rask Mølle Børneunivers betyder det bl.a.:

- At der kommer en kendt voksen med i brobygning fra april til august.
- At vi er optaget af at skabe robuste og nysgerrige børn, der tør udfordre og udforske.
- I det sidste år inden brobygningsstart øves der, i samarbejde med forældrene, på det sproglige (særlig 2 sproget børn), samspil og relationer, robusthed, selvhjulpethed, behovsudsættelse og dannelse.
- At børnene øver sig i at kommunikere, argumentere, gå på kompromis, forhandle og meget mere.

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi samarbejder med det lokale plejehjem. Hvor vores vuggestuegrupper besøger og leger på plejehjemmet. Udover det besøger børnehavegrupperne plejehjemmet, hvor vi laver forskellige kulturelle ting såsom fastelavn, lucia mm.

Vi har et samarbejde om at låne hallen, hvor børnene har mulighed for at have et læringsmiljø, hvor der masser af plads til bevægelse og leg.

Vi samarbejder med byens lokale brugs, hvor børnene bl.a. kan hjælpe med udsmykning, klargøring af fastelavnstønder mm.

Generelt søger vi det tætte samarbejde med lokalsamfundet.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

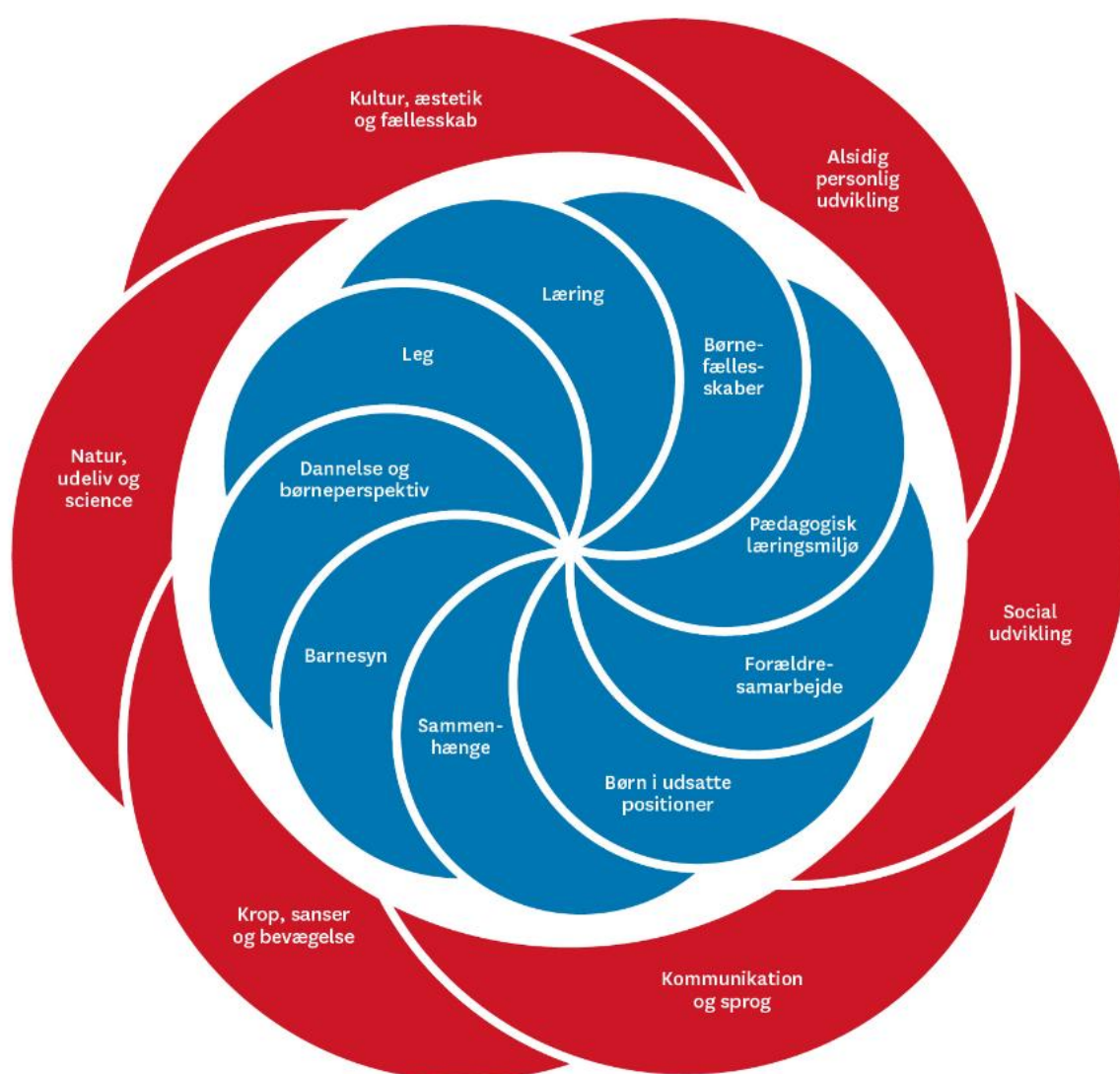
Vi bestræber os på, i hverdagen, at skabe og understøtte børne medinddragelse, som giver mening for både børn og voksne. Det handler om måden vi er sammen med børnene på, med respekt og omsorg for det enkelt barn og med fokus på hele gruppen.

Hverdagen i Rask Mølle Børneunivers er struktureret og organiseret i en vekslen med børne og voksen initieret aktiviteter og rutiner. Det vil sige at der er en veksling mellem fri leg og voksen styret aktiviteter og leg.

Gennem faglig sparring om vores pædagogiske praksis og vores pædagogiske læringsmiljøer er vi nysgerrige på, om de skaber de bedst mulige betingelser for barnets udvikling, læring, trivsel og dannelse. Det gør vi bl.a. ved børneinterview, foto, observationer, dialog med børnene og alt det hjælper os til at træffe beslutninger, der sikrer at vi har øje for barnets perspektiv ind i hverdagen.

Vi er opmærksomme på at børnene skal opdeles i både større og mindre børnefællesskaber, for at børnene lærer hinanden at kende i forskellige kontekster. Dette skaber grundlag for færre konflikter, mere ro, nærværende voksne og fordybelse.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

I Rask Mølle Børneunivers arbejder vi med barnets alsidig personlige udvikling, som et grundlæggende udgangspunkt i hverdagen. Alle børn og voksne indgår i forpligtende fællesskaber, hvor vi hver især bidrager og erfarer hvem vi er som individer.

Det handler om at hjælpe børnene til at få en forståelse for, hvem de selv er – at kunne give plads til andre, samtidig med at turde sig nej og markere sine grænser.

Børnene skal i hverdagen have mulighed for:

- At afprøve grænser
- Selv løse konflikter
- Opleve frustrationer
- Opleve egen rolle i fællesskabet
- Afprøve ting som de kan føle lyst/ulyst, interesse og nysgerrighed for.

Børnene skal i hverdagen møde voksne som:

- Give tilpas støtte, forståelse og guidning
- Respekterer, italesætter og anerkender børnenes følelser og forskelligheder
- Er rollemodeller, der viser egne følelser og holder af børnene
- Giver børnene en oplevelse af sammenhæng mellem handlinger og omverdens reaktioner

I hverdagen i Rask Mølle Børneunivers bidrager alle børnene til fællesskabet uanset om det er det lille vuggestuebarn eller det store børnehavebarn. Dette er bl.a. via klargøring til måltiderne, hvor børnene hjælper med at dække bord og rydde af. Vi øver at være en god kammerat: dele, hjælpe og lytte til andre. Vise hensyn til både børn og voksne og lære at forskelligheder er en gave for fællesskabet.

Børnene oplever at mestre igennem selvhjulpethed, såsom at kunne tage eget tøj på og af, hjælpe hinanden med at rydde op efter leg, gå på toiletet og smøre sin egen rugbrødsmad.

Udvikling sker i samspil med andre og børn skal opleve at være betydningsfulde og kompetente.

I arbejdet med de pædagogiske læreplanstemaer har vi barnet i centrum som en aktiv og værdifuld deltager i fællesskabet. Barnets alsidige personlige udvikling er en gennemgående del af vores pædagogiske praksis og indgår naturligt i de læringsmiljøer, vi skaber. Gennem nærværende relationer, meningsfulde fællesskaber og deltagelsesmuligheder understøtter vi løbende barnets udvikling, læring, trivsel og dannelse.

Social udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Social udvikling

Social udvikling og sociale kompetencer udvikles i fællesskab med andre. Dette understreger behovet for at skabe en fællesskabskultur med plads til forskellighed og deltagelsesmuligheder for alle børn.

Alsidig personlig udvikling og social udvikling er to sider af samme sag – de forudsætter hinanden. Hvert barn deltager i fællesskabet som sig selv med egne behov, meninger, erfaringer og kulturel baggrund.

Fællesskabet rummer derfor mange forskellige behov, meninger og intentioner. Det er her, forskelligheden bliver synlig, og hvor vi udfordres i at afstemme os efter hinanden. Nogle gange opleves forskellighed som spændende, andre gange som udfordrende.

Børnene skal i hverdagen have mulighed for at:

- Komme til orde og opleve, at deres stemme har værdi
- Vælge til og fra inden for de rammer, de voksne sætter
- Indgå i mindre grupper
- Deltage i forskellige fællesskaber, hvor de kan ytre sig og lære at acceptere andre
- Have medindflydelse på hverdagens indhold

Børnene skal i hverdagen møde voksne, som:

- Lytter, justerer sig og giver plads til barnets spontanitet og idéer
- Er rollemønstre for social adfærd
- Tager børnene seriøst og respekterer demokratiske processer
- Understøtter og guider børnene
- Giver ros og opmuntring gennem blik, smil, krop og ord, de udviklende øjeblikke.

I Rask Mølle Børneunivers øver vi os dagligt i forskellige fællesskaber, da disse er afgørende for børnenes handle- og deltagelsesmuligheder:

- Fælles opmærksomhed – at kunne rette fokus mod det fælles tredje.
- Turtagning og behovsudsættelse
- Social ansvarlighed – at hjælpe og tage hensyn til hinanden

De seks læreplanstemaer er gensidigt afhængige og påvirker hinanden. Social udvikling understøtter – ligesom de øvrige temaer – barnets udvikling, dannelse, læring og trivsel. Særligt sproglige og kommunikative kompetencer samt alsidig personlig udvikling er centrale for barnets deltagelse i sociale fællesskaber.

Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

I Rask Mølle Børneunivers skaber vi taletid og nærvær for alle børn gennem mindre fællesskaber, legegrupper samt faste rammer omkring samling og måltider.

Vi har fokus på sprogets betydning og anvendelse i:

- De pædagogiske læringsmiljøer, hvor indretningen understøtter sproglig udvikling
- Hverdagssituationer, hvor vi arbejder med begreber som fx oprydning, borddækning og garderobe
- Brug af forholdsord (fx "under broen", "rundt om bordet" eller "ved siden af hinanden")
- Italesættelse af børnenes handlinger og leg

Det handler om at møde børnene positivt og være bevidst om, at sproget er med til at skabe vores virkelighed.

Børnene skal have mulighed for at:

- Blive mødt positivt og værdsat
- Møde et nuanceret og alderssvarende sprog
- Komme til orde og blive lyttet til
- Eksperimentere med sprogets nuancer

Børnene skal møde voksne, som:

- Har en positiv tilgang i både tale og kropssprog
- Er bevidste om deres rolle i relationen
- Er opmærksomme på sprogets betydning
- Leger med sproget og vækker nysgerrighed
- Understøtter udviklingen af et bredt ordforråd

Dialog er en naturlig del af hele hverdagen – mellem barn/barn, barn/voksen og voksen/voksen.

Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

I hverdagen i Rask Mølle Børneunivers skaber vi læringsmiljøer, hvor børnene kan udvikle deres kropslige og sanselige kompetencer.

Vi ønsker at fremme glæden ved at bruge kroppen som motivation for bevægelse og udforskning. Garderoben, legepladsen og måltiderne er også læringsrum.

Motorik udvikles i mange sammenhænge – ikke kun gennem fysisk aktivitet, men også i fx måltider:

- Brug af bestik
- Hælde og øse
- Balance og kropskontrol

Børnene lærer samtidig at mærke kroppens signaler som sult, mæthed og tørst.

Børnene skal have mulighed for at:

- Udvikle motoriske færdigheder
- Være i inspirerende fysiske rammer
- Vælge bevægelse, der giver glæde
- Udfordre sig selv på eget niveau
- Gøre erfaringer gennem leg

Børnene skal møde voksne, som:

- Er aktive rollemodeller
- Kan positionere sig (foran, ved siden af, bagved)
- Kan aflæse børnenes behov
- Skaber rammer for grundbevægelser

Krop og sanser er en integreret del af alle aktiviteter året rundt.

Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Naturdannelsen er en grundlæggende værdi i det pædagogiske arbejde i Rask Mølle Børneunivers. Det kribler og krabler i skovbunden, når vi tager på tur i skoven. Børnenes nysgerrighed over for naturen bliver vakt og holdt vedlige, når vi som personale går forrest og selv kaster os på alle fire for at undersøge smådyrene i skovbunden eller på legepladsen. Vi er undersøgende sammen med børnene. Undersøgelser koblet sammen med oplevelser i naturen og pædagogiske planlagte aktiviteter, er med til at barnet får skabt en relation til naturen, en viden om naturen og en forståelse for naturfænomener.

Det at færdes i naturen og være sammen omkring naturoplevelser er et godt middel til at opbygge samhørighed og fællesskab i en børnegruppe.

Vi bruger naturen, skovene og vandhullerne i lokalområdet til at gå på opdagelse og være nysgerrig på dyreliv.

Vi eksperimenterer med naturen hvor vi bl.a. laver science projekter med vinterens kulde, forårs frembrud, insekt hoteller, planternes vækst og meget mere.

Grønne Spirer

Skovstjernen er certificeret Grønne Spirer via Friluftsrådet.

Det at arbejde med Grønne Spirer gør, at vi i Skovstjernen forpligter os til at udvikle vores pædagogiske praksis i forhold til natur, miljø og bæredygtighed, samt at arbejde med grønne initiativer.

Børnehaven Skovstjernen er en del af Rask Mølle Børneunivers. I Skovstjernen har dét at færdes i naturen og at få oplevelser og erfaringer ved at være til stede i naturen altid haft en særlig plads. Derfor er Skovstjernen også gennemsyret af en kultur, hvor udeliv kombineres med målrettet og systematisk pædagogisk arbejde. Vi har, i det pædagogiske arbejde, en forståelse for, at arbejdet med naturen både kan være ude i skoven, men også være en konstant udvikling af vores legeplads, hvor der hele tiden kigges på hvordan de pædagogiske læringsmiljøer kan optimeres.

Vi bruger naturen og årstidernes skiften til at være omdrejningspunkt for meget af vores pædagogiske arbejde.

I Søstjernen, som også er en del af Rask Mølle Børneunivers, betyder naturen ligeledes meget i vores hverdag. Her er der store, varierede legepladser med mulighed for både fordybelse, bevægelse og fantasi-leg, hvor børnene kan udfolde sig frit og skabe egne legeuniverser. Der er rig mulighed for at gemme sig, udforske og sanse omgivelserne, og det myldrer med liv i buske, græs og omkring nærmiljøets sø, hvor man blandt andet kan finde haletudser og andre smådyr. Nærmiljøets natur bruges aktivt i det pædagogiske arbejde, og det betyder, at både store og små jævnligt tager på ture ud af huset for at opleve og erfare i nye omgivelser. Naturen er dermed ikke kun noget, vi besøger, men en integreret del af hverdagen, hvor læring og oplevelser går hånd i hånd.

Børnene skal have mulighed for at:

- Opleve og udvikle glæde ved naturen
- Få erfaringer i naturen
- Lære at passe på naturen
- Eksperimentere og undersøge

Børnene skal møde voksne, som:

- Formidler viden om natur og bæredygtighed
- Gør naturfænomener forståelige
- Inspirerer til genbrug
- Er engagerede og nysgerrige rollemodeller

Kultur, æstetik og fællesskab

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

I Rask Mølle Børneunivers arbejder vi bl.a. med kultur, æstetik og fællesskaber ud fra et fælles pædagogisk årshjul. Husene arbejder på tværs og mødes for at styrke fællesskaberne på tværs. Her planlægges vi flere aktiviteter om året, som går ind og understøtter de styrkede læreplaner. De største børn mødes 1-2 gange i ugen for at styrke venskaber, relationer og fællesskaber frem mod brobygning start. Det pædagogiske personale har ansvaret for at gøre emnet og aktiviteterne relevante og interessante for børnegruppen og undervejs evaluere og tilrette så det er målrettet børnenes nærmeste udviklings zone. I hverdagen involverer vi børnene i emnerne ved, at de har medbestemmelse i udviklingen af forløbet, hvor de f.eks. kan komme med ønsker, ideer, forslag til aktiviteter samt lege og sange. De største børn i børnehaven deltager til fødselsdage hjemme ved hinanden, hvor de får indblik i hinandens kultur.

Børnene inddrages aktivt og har medbestemmelse i forløb og aktiviteter. Vi arbejder med traditioner, kreative processer og fælles oplevelser.

Fokus er på processen frem for produktet.

Børnene skal have mulighed for at:

- Opleve forskellighed som en styrke
- Deltage i forskellige fællesskaber
- Sætte deres eget præg
- Skabe og konstruere

Børnene skal møde voksne, som:

- Respekterer forskellighed
- Møder børn individuelt
- Er bevidste om egne forskelle
- Griber børnenes idéer

Evalueringskultur

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

I Rask Mølle Børneunivers prioriterer vi tid og rum til evaluering, da det er afgørende for at forstå og understøtte børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vi anvender **Hjernen & Hjertet** til handleplaner og løbende evalueringer, som hjælper os med at justere vores praksis og træffe bevidste pædagogiske valg. Evalueringerne bygger på daglige observationer, dialoger og faglige refleksioner og foregår løbende på personalemøder, stuemøder og udviklingsmøder.

Når vi evaluerer, ser vi blandt andet på:

- Om vores mål er relevante og meningsfulde for børnene.
- Om de planlagte aktiviteter og pædagogiske indsatser fungerer efter hensigten.
- Hvilke tegn vi ser på børnenes trivsel, læring, udvikling og deltagelse.
- Hvad der fungerer godt, og hvad vi kan gøre endnu bedre.

Den viden, vi får gennem evalueringerne, bruger vi aktivt til at udvikle vores pædagogiske praksis og skabe de bedste rammer for alle børns deltagelse og udvikling i fællesskabet.

